

ZBIÓR
ARTYKUŁÓW NAUKOWYCH

PEDAGOGIKA.
EAST EUROPEAN CONFERENCE

Łódź (PL)
29.06.2017-30.06.2017

U.D.C. 37+082

B.B.C. 94

Z 40

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Druk i oprawa: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103

e-mail: info@conferenc.pl

Zbiór artykułów naukowych.

Z 40 Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej "Pedagogika. East European Conference " (29.06.2017-30.06.2017)

- Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2017. - 112 str.

ISBN: 978-83-65608-66-6

Wszelkie prawa zastrzeżone. Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane. Wszelkie prawa do materiałów konferencji należą do ich autorów. Pisownia oryginalna jest zachowana. Wszelkie prawa do materiałów w formie elektronicznej opublikowanych w zbiorach należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour». Obowiązkowym jest odniesienie do zbioru.

nakład: 50 egz.

"Diamond trading tour" © Warszawa 2017

ISBN: 978-83-65608-66-6

WSPÓŁORGANIZATORZY:

*International research group (Belarus, Poland, Russia, Serbia, Ukraine)
Virtual Training Centre „Pedagog of the 21st Century”
Global Management Journal*

KOMITET ORGANIZACYJNY:

W. Okulicz-Kozaryn (Przewodniczący), Dr. Hab, MBA, profesor, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Polska;
A. Murza (Zastępca Przewodniczącego), MBA, Ukraina;
A. Горюхов, к.т.н., доцент, Юго-Западный государственный университет, Россия;
A. Kasprzyk, PhD, PWSZ im. prof. S.Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Polska;
A. Malovychnko, PhD, EU Business University, Berlin – London – Paris – Poznań, EU;
I. Nechaeva, PhD, Instytut PNPu im. K.D. Ushinskogo, Ukraina;
M. Ордынская, профессор, Южный федеральный университет, Россия;
S. Seregina, independent trainer and consultant, Netherlands;
A. Tsimayeu, PhD, associate Professor, Belarusian State Agricultural Academy, Belarus.

KOMITET NAUKOWY:

W. Okulicz-Kozaryn (Przewodniczący), Dr. Hab, MBA, profesor, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Polska;
С. Беленцов, д.п.н., профессор, Юго-Западный государственный университет, Россия;
Z. Čekerevac, Dr., full professor, „Union - Nikola Tesla” University Belgrade, Serbia;
Р. Латыпов, д.т.н., профессор, Московский государственный машиностроительный университет (МАМИ), Россия;
И. Лемешевский, д.э.н., профессор, Белорусский государственный университет, Беларусь;
Е. Чекунова, д.п.н., профессор, Южно-Российский институт-филиал Российской академии народного хозяйства и государственной службы.

Redaktor naukowy:

M. Sych, dr, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Polska.

ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ПРИСТРОЇВ З МЕТОЮ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	
Лубенко Т.В.	52
ИННОВАЦИИ В ХОРЕОГРАФИЧЕСКИ-ПЕДАГОГИЧЕСКОМ ОБРАЗОВАНИИ УКРАИНЫ	
Андросчук Л.М.	56
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧИТЕЛЯ В ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ	
Стукалова Т.Г.	59
ВОСПИТАНИЕ ОТЗЫВЧИВОСТИ У ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА В СЮЖЕТНО-РОЛЕВОЙ ИГРЕ	
Замятина Е. И.	61
ВЛИЯНИЕ СЕМЬИ НА ФОРМИРОВАНИЕ У ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА НАВСТВЕННЫХ И ЭСТЕТИЧЕСКИХ ЧУВСТВ	
Чегодаева К. А.	63
МАНУАЛЬНА ТЕХНІКА ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА МИСТЕЦТВА ДИРИГУВАННЯ	
Ляшко М. П.	65
СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ КОМПЛЕКСІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНАМ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОЇ ПІДГОТОВКИ	
Добровольська А. М.	71
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА	
Білецька М.В.	73
PHENOMENON OF INTERFERENCE IN TEACHING FRENCH AS A SECOND FOREIGN LANGUAGE AT THE MEDICAL UNIVERSITY (ON THE EXAMPLE OF THE COURSE "FRENCH (THE SECOND FOREIGN LANGUAGE)")	
Lashkiv T. V.	77
ІСТОРИЧНІ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТАНОВЛЕННЯ ПРОБЛЕМИ МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ПІАНІСТА	
Сопіна Я.В., Сопін О.І.	80
РІЗНОВИДИ ПЕДАЛІЗАЦІЇ ТА ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ МАЙБУТНІМИ УЧИТЕЛЯМИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У КЛАСІ ФОРТЕПІАНО	
Кожевнікова Л. В.	84

ІСТОРИЧНІ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТАНОВЛЕННЯ ПРОБЛЕМИ МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ПІАНІСТА

Сопіна Я.В.

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва естради Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

Сопін О.І.

викладач кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва естради Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

Ключові слова: самореалізація, музично-виконавська діяльність, соціокультурне явище, фортепіанне мистецтво, виконавська культура, історіогенеза, концептуальні ідеї.

Keywords: self-realization, musical and performing activities, socio-cultural phenomenon, piano art, performance culture, historical development, conceptual ideas.

Ставлення до людини як найвищої цінності, що детермінує прогресивні процеси є головною тенденцією в розвитку сучасного суспільства. Результатом демократичних перетворень, які відбуваються в процесі українського державотворення, є перенесення в освітніх системах акцентів на самоцінність особистості, вивчення можливостей та умов індивідуального розвитку й самореалізації, що відбивається в положеннях Закону України «Про освіту» (2016), концепції педагогічної освіти (2015), цільової комплексної програми «Вчитель» (2002), Доктрини III з'їзду вчителів (2012). Метою особистісно-орієнтованої гуманної освіти в умовах розвитку української державності є підтримка й розвиток людини, створення для неї умов опанування механізму саморозвитку та самореалізації на різних етапах, у різних сферах життєдіяльності. Тому проблема підготовки піаніста до професійної самореалізації у музично-виконавській діяльності набуває особливого значення.

На кожному історичному етапі музично-виконавська діяльність має свої загальні та часткові тенденції розвитку, різноманітні його особливості, форми та види.

Розглядаючи праці та дослідження музикознавців, педагогів, науковців, стосовно світової музичної спадщини, ми визначили основні історіогенези, притаманні кожному з історичних етапів:

- В стародавню епоху музично-виконавська діяльність мала велике значення у культурному та соціальному житті, про що свідчать небувалий розвиток жанрів сольо-співачької, хорової, інструментальної музики; велика кількість різнопланових музичних змагань; поява великої кількості нових музичних інструментів.

- В епоху Середньовіччя відбулася видозміна системи музичного мистецтва та освіти, що винесло музично-теоретичні та музично-виконавські види діяльності на якісно новий професійний рівень.

- XV-XVIII століття характеризувалися появою нових музичних жанрів і форм, реформуванням нотного запису, прогресом у друкуванні нотної літератури, музичних книг, формуванням камерного стилю та втіленням на практиці ідеалів гуманізму.

- XIX століття – епоха вираження людиною внутрішнього «Я» засобами музично-виконавської діяльності.

- XX століття – вік глобалізації, за часи якого спостерігається активна взаємодія національних шкіл. Відбувається поширення та вдосконалення звукозапису, що виводить музично-виконавську діяльність на новий медіа-рівень.

Музично-виконавська діяльність бере свій початок ще за часи усної музичної традиції, де вона виступала більш в якості передачі музичної спадщини із покоління в покоління, та, пройшовши крізь тисячоліття, продовжує розвиватися і у наші часи. Історія виконавської діяльності музиканта тісно пов'язана з багатьма сторонами музичного мистецтва, такими як винайдення та удосконалення музичних інструментів, розвиток та зміна музичних шкіл і напрямів; появлення та розвиток нових жанрів, форм; різноманітність смаків та бажань слухачів, тощо. Та, на самперед, ця діяльність співвідноситься із прагненням людини до самовираження та самоствердження засобами фортеціанного мистецтва. У результаті вивчення методологічних засад становлення музично-виконавської самореалізації піаніста в якості визначених виявлено наступні загально-філософські підходи:

- антропологічний, що об'єднує в собі методи досліджень природних і соціально-гуманітарних наук у спробі віднайти взаємозв'язок між різними явищами у музично-виконавській діяльності;

- герменевтичний, що визначає шлях до сприйняття поєданого з розумінням, де значення і зміст художнього тексту розглядаються як результат музично-виконавської діяльності піаніста;

- культурологічний, який розглядає виконавство як соціокультурну систему, що забезпечує розвиток людської індивідуальності, наслідування культурних норм, цінностей, ідей, підготовку виконавця до існування в полікультурному та міжкультурному середовищі;

- синергетичний, з позиції якого музично-виконавська діяльність є складною системою, що самоорганізується, характерними рисами якої є відкритість, не

лінійність, нестійкість і нестабільність, породження емерджентних властивостей;

- індивідуально-творчий, що виявляється у створенні умов для самореалізації особистості піаніста-виконавця, виявленні й розвитку його творчих можливостей, власних поглядах, неповторній технології виконавської діяльності.

Дослідивши соціально-гуманітарний аспект проблеми самореалізації особистості, ми дійшли таких висновків:

- проблема самореалізації пов'язана з формуванням установок і ціннісних орієнтацій особистості. Домінантними процесами у здійсненні самореалізації галузі є процеси побудови ціннісних особистісних смислів, морального самовиховання, самопізнання;

- у педагогічній науці поняття «самореалізація» трактують у контексті проблеми саморозвитку й самовизначення особистості, здійснення його особистісних можливостей і потенціалів;

- змістовний рівень самореалізації конкретизується особистісними особливостями, які забезпечують процес реалізації себе як особистості, та свідомою цілеспрямованою діяльністю, що безпосередньо визначає процес самореалізації;

- результатом самореалізації є: вироблення професійних властивостей та якостей.

Отже, музично-виконавська самореалізація піаніста розглядається нами як нефінітний процес, в ході якого реалізується творчий потенціал особистості та виробляються професійно значущі індивідуальні властивості і якості виконавця. Успішна самореалізація музиканта-виконавця забезпечується умовами, які направлені на збагачення якостей розумової діяльності, а саме формування дослідницьких умінь, пізнання особливостей своїх розумових процесів і основних розумових операцій. Особливість самореалізації музиканта-виконавця зумовлена такими факторами як креативність, натхнення, музично-естетичний і культурологічний досвід, творча інтуїція, екзистенціальні потреби,

соціальна зрілість, мотиваційно-вольова спрямованість, психомоторні здібності, здатність до духовного проектування результатів музичного виконавства.

Спираючись на концептуальні ідеї науковців, що звертаються до проблеми музично-виконавської діяльності, ми запропонували модель структури музично-виконавської самореалізації піаніста, яка має процесуально-цілісну будову та складається з наступних компонентів:

- когнітивний компонент – знання про сутність професійної самореалізації, її специфіку, закономірності; про загально-визнані засоби професійної самореалізації, якими виступають виконавська культура, виконавська творчість, виконавська майстерність;

- мотиваційно-ціннісний компонент – стабільний інтерес піаніста до різновидів музично-виконавської діяльності та ціннісно-смісловне ставлення до художнього задуму композитора і його культурному впливу на слухача;

- свідомо-вольовий компонент – рефлексивні здібності, пізнання власного професійно-виконавського потенціалу, опанування засобами самонавчання, самоорганізації, самовиховання, самовдосконалення, формування потреби в виконавській творчій самовідданості, яка має гуманістичну спрямованість;

- технічно-виконавський компонент – складно організована і багатогаспектна техніка гри виконавця-піаніста;

- трансцендентний (творчодіяльнісний) компонент – передбачає цілеспрямований розвиток художньо-виконавської техніки, опанування уміннями побудови і реалізації особистісно орієнтованих технологій художньо-виконавської діяльності, результатом якої виступатиме трансляція індивідуального сприйняття художнього образу музичного твору з відповідним вибором технічних засобів його втілення, що зумовлюють виконавську майстерність піаніста і спричинює педагогічних ефектів оновлення духовного світу слухача.

Культура є тією сферою, в якій розвиваються творча індивідуальність та інтелектуальний потенціал, створюються умови для самореалізації і культуротворчості, відкриваються безмежні перспективи для самовдосконалення і саморозвитку людини.

Категорія «музично-виконавська культура піаніста» в науковій літературі поки що немає досить чіткого визначення. У словниках і довідкових джерелах з філософії, психології, педагогіки, естетики, мистецтвознавства це поняття не розглядається. Серед близьких понять позначені такі, як «духовна культура», «художня культура», «естетична культура», «музична культура». При всій очевидній належності до єдиного термінологічного поля ці поняття мають як загальні, так і відмінні характеристики.

Сучасна наука, що досліджує різноманітні прояви музичної культури людини, є складною системою знань, пов'язаних з пізнанням різних музичних явищ, внутрішніх закономірностей музики, її функціонуванням. Науковці досліджують виконавську культуру в сукупності потреб особистості піаніста, її оцінних уявлень, смаків, загальних і спеціальних здібностей, творчої позиції, виробленої в процесі активного засвоєння культурних цінностей. Систему виконавської культури піаніста ми можемо теоретично виразити як міру освоєння музичної культури та особистісно-творчої самовіддачі. У структурі виконавської культури піаніста ми виділяємо такі музичні утворення, як:

- наявність і розвиненість музичних задатків і здібностей;

- системність музичних знань;

- музична активність, що виявляється в уміннях і навичках;

- розвиненість емоційно-оцінного ставлення (оцінки, смаки, ідеали, погляди) й образного мислення, що дозволяє орієнтуватися в різноманітті музичних цінностей.

Отже, ми можемо говорити про те, що виконавська культура піаніста – це бага-

товимірне, комплексне поняття, сукупність якостей внутрішньої музичної культури людини і музично-виконавської діяльності. Проведене дослідження свідчить, що музично-виконавська культура піаніста-виконавця є метакритерієм якості його музично-виконавської самореалізації і являє собою багаторівневу цілісну структуру, інтегровану професійно-значущу особистісну якість. Для успішної професійної музично-виконавської самореалізації піаністу необхідно вільно володіти музичною літературою, розуміти й опановувати музичний матеріал і, творчо інтерпретуючи, доносити його до слухачів. Виконавська діяльність піаніста ґрунтується на міцній музично-виконавській підготовці, забезпечити яку повинні, насамперед, заняття з основного музичного інструмента, в ході яких у майбутнього фахівця формується художня, методична і загальна виконавська культура.

Художньо-творчо толерантна особистість музиканта-виконавця повинна бути багатогранною та гнучкою, уміти комунікувати із оточуючим світом без конфлік-

тів; готовою до діалогу та самокритики; поєднувати в собі не лише фахівця у сфері мистецтва, але й бути відкритою до нових знань. Ми вважаємо, що розвиток музично-виконавської культури піаніста має лише позитивний вплив на становлення успішного професіонала у сфері виконавської діяльності.

Вихід вітчизняної музичної освіти на світовий простір, у першу чергу, пов'язується з пошуком нових методів удосконалення виконавської культури виконавця-піаніста, з пошуку нових механізмів формування його виконавської культури на ґрунті активізації самореалізації особистості у процесі виконавської діяльності.

Література

1. Лисенко О. Формування системи професійного музичного виконавства в Україні у першій третині XX століття (на прикладі фортепіанного виконавства) / О. Лисенко // Наук. вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. – Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2008. – Вип. 67. – С. 150–161.
2. Сегеда, Н. А. Професійний розвиток викладача музичного мистецтва: історія, методологія, теорія : монографія / Н. А. Сегеда. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – 273 с.